

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 20. septembra 1900.

Štev. 38.

Nove volitve — razpisane.

Deželni predsednik je z odlokom od dne 9. t. m. zaukazal, da naj se nove volitve vršé, oziroma začne:

- I. Za občni volilni razred e po zakonu od dne 14. junija 1896, drž. zak. št. 169., dné 5. januarja 1901.
- II. Kmetiške občine volijo dné 10. januarja.
- III. Mestne skupine (mesta, trgi, obrtni kraji, kraji) volijo dné 12. januarja.
- IV. Kupčijska in obrtnijska zbornica voli dné 14. januarja.
- V. Veleposestniki volijo dné 15. januarja.

V smislu zakonov o državnem zastopu in o volitvah za državni zbor od dne 2. aprila 1873, drž. zak. št. 40. in 41., potem od dne 4. oktobra 1882, drž. zak. št. 142., in od dne 14. junija 1896, drž. zak. št. 168. in 169. volijo:

I. Občni volilni razred enega poslanca. Pri tej volitvi je cela dežela koroška en volilni okraj z glavnim voliščem Celovec. Tega poslanca volijo volilni možje. Vsi državljani moškega spola, kateri niso v zapisnikih občinskih volilcev in kateri tirjajo volilno pravico v občnem volilnem razredu, morajo to tirjatev naznaniti in volilno pravico dokazati pri županu svojega bivališča, in sicer to tekom osmih dni potem, ko so se s tem razglasom volitve razpisale.

II. Kmetiške občine volijo štiri poslance, in sicer kakor do sedaj, po volilnih možéh v okrajih:

1. Celovec-Trg-Velikovec-Železna Kapla-Pliberk-Dobrlavas. — Št. Vid-Breže-Krka-Svinec-Stari dvor-Volšperk-Št. Lenart-Št. Pavel. — 3. Beljak-Rožak-Paternijon-Podkloster-Trbiž-Borovlje. — Špital-Sovodje-Milstat-Greifenburg-Zgornja Bela-Kot-Šmohor-Kočane.

III. V mestnih skupinah (mestih, trgih, obrtnih krajih) se volijo trije poslanci, in sicer kakor do sedaj, neposredno (Celovec-Št. Vid-Beljak).

IV. Koroška kupčijska in obrtnijska zbornica voli enega poslanca v Celovcu.

V. Veleposestniki volijo tudi enega poslanca, in sicer tudi v Celovcu.

Ako bi se v enem ali drugem volilnem razredu volitev ne mogla končati zgoraj določenega dne, naj se ista nadaljuje prihodnji dan. To se

razgláša z dostavkom, da imajo o volitvi volilnih mož c. kr. okrajna glavarstva, oziroma mestni magistrat v Celovcu, potrebno ukreniti, in da bodo volilci poslancev iz poverilnic izvedeli, kdaj in kje da se volitev začne.

Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani.

(Izvirno poročilo.)

Katoliški shod se je zvršil dné 12. sept. jako srečno, sijajno. Ničesar ni motilo lepega zborovanja, med udeleženci je vladal duh prave krščanske in slovanske vzajemnosti ter edinosti. Govori so bili tehtni, vzorni, ter so napravljali na poslušalce globok utis. — Vstopnic se je izdalo vkup nad 4000. S Koroškega je bilo 63 udeležencev. Imena objavimo prihodnjič.

V torek 11. septembra je bila v stolnici slovesna sv. maša, katero je daroval ameriški škof Trobec. Zatem so pričeli svoje delo odseki. Razgovori po odsekih so bili živahni, a vendar vseskozi stvarni, mirni in dostojni. V razprave so večkrat posegli tudi koroški udeleženci. Obširneje o tem nam z ozirom na tesni prostor ni mogoče poročati. Prinesla bo ta poročila posebna knjiga, ki se izdá o katoliškem shodu.

I. Slovesno zborovanje.

Ob 1/2 5. uri je bilo sklepajoče zborovanje, pri katerem so se prebrale in potrdile resolucije, o katerih se je po dnevu resno posvetovalo v odsekih. Tudi resolucij ne moremo v celoti objavljati, ker nam zato manjka prostora. Udeleženci jih dobé v posebnem poročilu o shodu. Ob 1/2 6. uri se prične prvo slovesno zborovanje. Podoba še lepša, nego prvi večer. Na odru so zbrani visoki cerkveni in posvetni dostojanstveniki, ob strani so postavljene krasne zastave raznih društev, ves prostor, tudi galerije so natlačeno polne! Vsi stanovni slovenskega národa so tu častno zastopani. Mož ob možu tesno stojé zborovalci, ter pazno sledijo izvajanjem govornikov, jim vedno znova navdušeno pritrjevaje.

Predsednik dr. Šusteršič otvarja zborovanje in pozdravlja najprej dostojanstvenike: pokrovitelja shodu, knezoškofa dr. Ant. B. Jeglič-a, knezo-

škofa mariborskega dr. M. Napotnik-a, škofa št.-kloudskega Jak. Trobec-a, dež. predsednika barona Hein-a, dež. glavarja dr. Detela, razne druge odlične goste in vse zborovalce. Burno je zbor pozdravljal imenovane odlične može. — Nato opisuje govornik stanje cerkve začetkom sedanjega stoletja in sedaj ob koncu njegovem. — Sklene se papežu in cesarju poslati udanostni brzojavki.

Knezoškof ljubljanski dr. A. B. Jeglič je dal v navdušenih besedah navodil za nadaljno delo za Boga in domovino. „Proč od Boga — v imenu svobode“, to je geslo nasprotnikov sv. cerkve. Govornik opisuje, kaj je napačna, kaj prava svoboda. Kaže tudi na početje nasprotnikov, ki hočejo najprej naše delovanje osmešiti, da ljudi s tem odvrtačajo od vere: rušiti hočejo našo edinost in za zmoto zahtevajo isto veljavo kot za resnico. — Govoru je sledilo dolgotrajno odobravanje.

Velekrasno in krepko je govoril knezoškof lavantinski, dr. M. Napotnik, o krščanskem življenju. Duhovito je visoki govornik kazal, v čem obstoji pravo krščansko življenje in konečno podelil zborovalcem svoj blagoslov. — Škof Trobec iz Št. Clouda je pozdravil shod v imenu ameriških Slovencev in se spominjal življenja in delovanja naših bratov onkraj morja.

Krasno je govoril predsednik shodu, dr. Matko Laginja, ki je pozdravil shod v imenu isterskih Hrvatov in v svojem govoru kazal, kako važno je krščanstvo za svetovno kulturo, kako važno posebej še za slovanstvo. Pozivljal je zborovalce, naj vsi živimo kot dobri katoliki ter naj skušamo na temelju ljubezni zastavi krščanstva pridobiti še druge. Križ naj kot znamenje krščanstva stoji med Slovenci in Hrvati vsepovsod ter naj nam vrh Triglava stoječ kaže pot proti nebu! (Burno, dolgotrajno pritrjevanje.) — Imenom Hrvatov iz Banovine je shod pozdravil kanonik Rubetič iz Zagreba.

Po shodu je bila bakljada, katero je priredilo slovensko delavstvo na čast cesarjevi 70 letnici. Obnesla se je sijajno. Bilo je nad 400 lampijonov in bakelj. Svirala je novomeška godba prav izvrstno. Pred palačo deželnega predsednika in knezoškofa so pevci zapeli več pesmij. Množice so knezoškofe burno pozdravljale. — Motili so bakljado nekaterniki z žvižganjem in vpitjem „Živio Tavčar!“ Demonstracija je bila naperjena zoper blagega, za korist in napredek slovenskega národa

PODLISTEK.

Red sv. Krištofa.

Ob severnem bregu Drave na visoki skali stoji Humberški grad. Ta grad je bil v začetku 16. stoletja lastnina cesarja Maksimilijana, kateri ga je dné 1. julija 1517 prodal plemenitašu gosp. Žigi Dietrichsteinu. Ob istem času so bile razširjene ne samo med priprostim ljudstvom, temveč tudi med gospodo, hude razvade: kletev, pijančevanje itd.

Omenjeni gospod Žiga Dietrichstein, posestnik humberske in bekušanske grajščine, cesarja Maksimilijana tajni svetovalec, dedni točaj koroški (Erb-schenk), deželni glavar štirski — torej imeniten gospod — je vstanovil red sv. Krištofa s tem namenom, da take razvade kolikor mogoče odpravi. Red se je vpeljal po vseh notranjih avstrijskih deželah in je štel mnogo udov med plemiči in duhovniki.

Pravila za red sv. Krištofa so bila v glavnih potezah ta-le:

1. Vsak ud se s prisego zaveže pravila natanjko spolnovati.
2. Vsak ud nosi podobo sv. Krištofa na vratu ali na klobuku, tako da vsakdo podobo lahko vidi in uda tega reda spozna.
3. Če gre ud memo podobe sv. Krištofa, naj pred podobo odmoli Oče in Češčena si Marijo.
4. Kdor se zoper 2. ali 3. točko pravil pregreši, plača primerno denarno globo.
5. Kdor se pridušuje in roti, preklinja in „zakramentira“, zapade denarni kazni.

6. Kdor drugim napiva in je k pitju nape-ljuje, zapade kazni.

7. Kdor za uda vé, kateri se je rotil, priduševal, drugemu napival itd., je s prisego zavezan ga naznaniti načelniku reda.

8. Nobeden ud ne sme takih razvad nekaznovanih trpeti pri svojih otrokih, domačinih, rokodelskih pomočnikih in poslih. Če se kaznovani ne pobiljša, se zapodi od hiše in nobeden ud ali hišni gospodar ga ne sme v službo sprejeti, razun da s prisego obljubi, da se bode pobiljšal.

9. Kdor v tej zadevi ne uboga, ima vse ude Št. Krištofovega reda za nasprotnike.

10. Vsi udje se enkrat v letu zberejo, oddajo načelniku udnino 1 gld., se vdeležijo očitne božje službe, obstoječe iz treh slovenskih sv. maš, grejo k darovanju, volijo načelnika in se sprašujejo, ali ni enemu ali drugemu znan kak preklinjevalec, priduševalec ali pijanec.

K temu redu se je samo na Koroškem vpisalo 78 plemičev; vsi udi so delali na to, da se odpravi pregrešno govorjenje, kletev, pijančevanje. Dosegli so lepe vspehe med plemiči in priprostim ljudstvom. Ta red pa je prenehal s smrtjo ustanovitelja, plemenitega gospoda Žige Dietrichsteina. Ali bi ne bil podoben red za sedanje čase živo potreben? J. O.

Pabérki.

Juha iz zdravnika. Dr. Reinhaw je kot ravnatelj norišnice v Glasgowu pridobil temu zavodu, kar se tiče uprave, svetoven glas. S svojo spretnostjo je bolnike držal v največji pokorščini.

Navzlic temu jim vendar ni smel popolnoma zapupati, kakor kaže sledeči grozni dogodek: Nekega dne so se blazenci pritožili, da je juha slaba. V sled tega je zdravnik Reinhaw bolnike povabil, da ž njim gredó v kuhinjo in juho pokusijo. Vstopijo v kuhinjo. V velikem kotlu se je kuhala juha. Eden izmed bolnikov je pogledal doktorja z neprijaznim, osornim pogledom.

„Doktor“, reče, „juha ni dobra; ali vé, kako bi se zboljšala.“ — „Kako pa?“ vpraša zdravnik.

Blaznik potrka zdravniku na trebuh in reče: „Gospod doktor, Vi imate na sebi dosti maščobe. Ako bi Vas vtaknili v kotel in pustili le malo časa kuhati, juha bi bila brezdvoma izvrstna. Dovolite laskavo, da to takoj poskusimo.“

Drugi štirje blazniki so zavriskali od veselja, tako jim je ugajal predlog njihovega tovariša. Osem močnih rok zagradi zdravnika, ga v trenutku vzdigne kvišku — in nikjer ni nobene pomoči. V celi kuhinji se je nahajal samo še en zdravnik, star in slab mož, ki od strahú malo da ni znorél. Doktor Reinhaw je že bil nad kotlom, iz katerega se je valila velika množina vročega sopara.

„Počakajte!“ zakliče naenkrat doktor z mirnim, krepkim glasom. „Počakajte! Pokvarili bi si svojo dobro juho in ne bi imeli opoludne kaj jesti.“

Te besede so blaznike presenetile in od njihovega groznega namena odvrnile. Postavili so doktorja na tla, toda obstopili so ga od vseh strani, kakor bi prežali, da bi jim ne ušel. A doktor pri tem ni zgubil zavednosti in ravnodušnosti, ampak smehljajoč se reče: „Iz mojega mesa bode sicer dobra juha, ali vendar morate pripoznati, da bi

Neobhodno potrebno za gospodarstvo!

Dr. Rosa balzam

za želodec,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je že 30 let splošno znano **domače zdravilo**, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaja. Pri rednem uporabljanju ojačuje prebavne organe in je drži v pravem toku.

Velika steklenica 2 kroni, mala 1 krono.

Ako se prej vpošlje 2.56 K, pošlje se velika steklenica, in za 1.50 K mala steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano varstveno znamko.

Pražko hišno zdravilo,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je staro, najprej v Pragi uporabljeno hišno zdravilo, katero vzdržuje rane čiste in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažujoče deluje na vročino ter bolečine.

V škatljah po 70 in 50 v, s pošto 12 v več. Ako se vpošlje 3.16 K, se pošljejo 4/1 škatljice, za 3.36 K 2/2 škatljice, za 4.60 K 3/1 škatljice, za 4.96 K 3/2 škatljice franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven stoječo in zakonito priznano varstveno znamko.

Glavna zaloga: **lekarne B. Fragner-ja**, c. in kr. dvornega zalagatelja, „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, števil. 333.

Po pošti se razpošilja vsak dan. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

Jako dobra kmetija

z lepo hišo in gospodarskim poslopjem, kovačnico in mlinom, vse v dobrem stanu, je na prodaj. Obsega 62 oralov sveta, velik sadni vrt, vse obkroženo. Jako pripravna za večjo živinorejo, oddaljena samo 20 minut od železniške postaje in 3/4 ure od večjega kopaljšča. Pri hiši je gostilna in prodajalnica z mešanim blagom z dobrim prometom; istotako je pri hiši manjša žgalnica in sušilnica za sadje. — Opisana kmetija se prodá radi družbinskih razmer z jako ugodnimi pogoji takoj iz proste roke. — Naslov pové upravništvo „Mir“-a.

Jakob Petschounig,

usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4., med gostilno „pri Kleblatt-u“ in Kopper-jevo prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovito usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bodem povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja**, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevljarstvo orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe ter je opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Najizvrstnejši, priznано najboljši

Jekleni plugi, z 1, 2, 3 in 4 lemeži, brane za travnike in blata, z verižicami in dijagonalne, poljske valjarje iz jeklene pločevine, **sejalnice „Agrikola“**, stroje za košnjo trave, detelje in žita, vile za seno, obračilnice za seno, **patentovane sušilnice** za sadje, zelenjavo itd. stiskalnice za vino in sadje ter za vse namene, mline za sadje in grozdje, robkalnice za grozdje, samo od sebe delujoče **patentovane škropilnice za grozdje, grenkuljico in krvno uš „SYPHONIA“** premakljive štedilne peči, parnice za krmo

Mlatilnice

na ročno gonjo, vitle ali par,

vitle, da se napreže 1 do 6 živine. Najnovejše žitne čistilnice, trijerje, robkalnice za koruzo, rezalnice za krmo, rezalnice za repo, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, kakor vse druge

kmetijske stroje izdelujejo in pošiljajo v najnovejši sestavi c. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par.

PH. MAYFARTH in sodr.,

Ustanovljeno 1872.

na Dunaju, II/1. Taborstrasse 71.

750 delavcev.

Odlikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda v Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je trirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dné 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovcu na Koroškem.

Izjava!

Podpisani **Jurij Morak**, župan v Št. Petru na Vašinjah, s tem izjavljam, da se vse častižaljive obdolžitve, katere sem zoper gospoda Aleksandra Braun de Praun, višjega nadzornika zavarovalnice „Franco-Hongroise“ v Gradcu, in zoper gosp. Valentina K o r a k a, agenta iste zavarovalnice, storil javno ali nejavno, ali katerih objavljenje sem povzročil, — ne vjemajo z resnico.

Jaz sem se nasprotno prepričal, da imenovana gospoda pravilno sklepata zavarovalne pogodbe in zato živo obžalujem, da sem se neopravičeno dotaknil časti imenovanih po krivičnih obdolžitvah in sramočenjih, kar vse izrecno preklicujem.

V Velikovcu, dné 6. septembra 1900.

Jurij Morak.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natisovanje vizitnic, pisanih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1,

so starodavno in znano pomagilo, ki krepa želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane 40 kr.
Dvojnata steklenica 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom C. Brady in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis C. Brady.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady

(prej Marijaceljske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatljice in imajo podobo Marijaceljske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis *C. Brady*

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Dr. Alojzij Kraut,

odvetnik v Celovcu,

na benediktinskem trgu št. 4., I. nadstropje.

Uradne ure so od 1/29. do 12. ure zjutraj in od 3. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah je pisarna zaprta.

Doktorja pl. Trnkóczyja

mного preskušena zdravilna in redilna sredstva, preskušena že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarne Trnkóczyja v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerovne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja

Kakao sladni čaj priporoča kot čajno, krepilno, zdravo in

najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolesni utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Čistijo želodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje želodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Škatlja 42 h, šest škatljic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatlja 80 h, tri škatlje 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko razvarljivim apnenim železom, utišuje kašelj, raztvarja sliz, lajša ból in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot bóli utešujoče, lajšajoče drgnenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h. Varst. znamka.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljen, kedar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom gledé uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Prasičji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Glasom razglašava visoke c. kr. deželne vlade z dné 18. julija 1899 smejo ta prašek tudi trgovci prodajati. Zahteva naj se pa pri istih samo pod imenom doktorja pl. Trnkóczyja prašičji prašek, pristen samo z gorenjo varstveno znamko.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.

Varstvena znamka.